

Attached is an advance copy of the **Report of the Secretary-General on the United Nations Interim Administration Mission in Kosovo** for the information of the members of the Security Council.

This report will be issued as a document of the Security Council under the symbol S/2017/911.

31 October 2017

Izveštaj Generalnog sekretara o Misiji privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu

I. Uvod i prioritete Misije

1. Ovaj izveštaj se podnosi shodno Rezoluciji [1244 \(1999\)](#), kojom je Savet uspostavio Misiju privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) i na osnovu koje se od mene zahteva da u redovnim intervalima podnosim izveštaje o sprovođenju mandata. Izveštaj obuhvata aktivnosti UNMIK-a i dešavanja koja se odnose na period od 16. jula do 15. oktobra 2017. godine.

2. Prioriteti Misije ostaju unapređenje bezbednosti, stabilnosti i poštovanja ljudskih prava na Kosovu i u regionu. Radi unapređivanja svojih ciljeva, UNMIK nastavlja svoje konstruktivno angažovanje sa Prištinom i Beogradom, sa svim zajednicama na Kosovu i sa regionalnim i međunarodnim akterima. Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) i kosovske snage (KFOR) nastavljaju da izvršavaju svoje uloge u okviru Rezolucije [1244 \(1999\)](#) Saveta bezbednosti. Misija Evropske unije za vladavinu prava (Euleks) i dalje je prisutna na Kosovu u skladu sa predsedničkim saopštenjem Saveta bezbednosti od 26. novembra 2008. ([S/PRST/2008/44](#)) i mojim izveštajem od 24. novembra 2008. godine ([S/2008/692](#)). Agencije, fondovi i programi Ujedinjenih nacija saraduju sa Misijom.

II. Ključna politička i bezbednosna dešavanja

3. Nakon sprovedenih prevremenih parlamentarnih izbora, 11. juna 2017, na kojima je opozicija ostvarila do sada nezabeležen napredak, situaciju na Kosovu obeležilo je odugovlačenje u pregovorima, koji su na kraju doveli do formiranja nove skupštine i vlade.

4. Kompromis postignut 4. septembra doneo je promenu stranačkog saveza od strane Nove alijanse za Kosovo (AKR) Bedžeta Pacolija, koja je imala obezbeđena četiri poslanička mesta nakon parlamentarnih izbora. AKR je napustila koaliciju okupljenu oko Demokratskog saveza Kosova (LDK), sa kojom je nastupila na izborima, i pridružila se koaliciji "PAN", koju predvodi Demokratska partija Kosova (PDK), a kojoj takođe pripadaju Alijansa za budućnost Kosova (AAK) i Inicijativa za Kosovo (NpK). Kao rezultat ovog kompromisa, Skupština je, 7. septembra, ponovo izabrala lidera PDK, Kadrija Veselija, za svog predsednika, nakon čega je kosovski predsednik Hašim Tači dao mandat za formiranje nove vlade lideru AAK ikandidatu za premijera koalicije "PAN", Ramušu Haradinaju.

5. Dana 9. septembra, Skupština Kosova, veoma tesnom, ali dovoljnom, većinom, sa 61 glasom od 120 poslanika u parlamentu, izabrala je novu vladu na čelu sa Haradinajem kao premijerom, i liderom AKR Pacolijem kao glavnim zamenikom premijera i ministrom spoljnih poslova. Presudni u obezbeđivanju ove većine bili su glasovi srpskih poslanika iz Srpske liste,

nakon konsultacija sa Beogradom. Novu vladu, koja predstavlja relativno raznovrstan politički spektar, čine petoro zamenika premijera i 21 ministar. PDK je dobila šest ministarstava, AKR četiri, NpK i Srpska lista po tri ministarstva, AAK i ostale zajednice po dva, a jedno ministarstvo ne pripada nijednoj stranci. Pored toga, Srpskoj listi je pripalo šest pozicija zamenika ministara. Od 21 ministarstva, samo dva vode žene, što predstavlja smanjenje sa 16.7% na 8.9%. Pozitivno je da su od petoro zamenika predsednika Skupštine Kosova dve žene, a na čelu sedam od 14 skupštinskih odbora su takođe žene.

6. Uspostavljanjem nove vladajuće strukture, vlada je počela da se vraća svojim brojnim neodložnim izazovima. Značajno je da je na prvom sastanku svog kabineta, 12. septembra, premijer Haradinaj otpustio članove “Državne komisije za demarkaciju granice sa Crnom Gorom”, u pokušaju da revidira dogovor. U intervjuu za Radio- televiziju Kosova (RTK1), 26. septembra, Premijer je izrazio mišljenje da granica sa susednom Crnom Gorom nije tamo gde je prethodna državna komisija povukla demarkacionu liniju. Tog istog dana, tokom zvanične posete Podgorici, glavni zamenik premijera i ministar spoljnih poslova Pacoli, na zajedničkoj konferenciji za štampu sa svojim crnogorskim kolegom Srđanom Darmanovićem, izjavio je da trenutni sastav Skupštine Kosova otežava ratifikovanje Sporazuma o demarkaciji granice, postignutog 26. avgusta 2015, i pozvao na “razumevanje i strpljenje”.

7. Dana 22. septembra, premijer Haradinaj je prisustvovao redovnom sastanku Ministarskog saveta za evropske integracije, na kom je glavna tema bilo sprovođenje Evropskog programa reformi, i tom prilikom ohrabrio novu skupštinu da postupa u skladu sa neophodnim zakonodavstvom. Nakon toga, 4. oktobra, Skupština je jednoglasno ratifikovala Sporazum između Kosova i Evropske unije, potpisan 20. aprila, o sprovođenju finansijske pomoći u okviru Instrumenta predpristupne pomoći Evropske unije za 2016.

8. Do kraja perioda obuhvaćenog ovim izveštajem, sve političke partije bile su intenzivno angažovane u kampanji za opštinske izbore na Kosovu, zakazane za 22. oktobar. Dana 30. avgusta, Centralna izborna komisija je overila 91 politički subjekat: 35 političkih stranaka, jednu koaliciju, 30 građanskih inicijativa i 25 nezavisnih kandidata, što je ukupno iznosilo 7.300 kandidata za skupštine opština i gradonačelnike. Iako su početno svi kandidati bili potvrđeni, Komisija je, 12. septembra, odlučila da poništi potvrde za 87 kandidata koji su bili osuđivani pred kosovskim sudovima u poslednje tri godine, primenivši, po prvi put, član 29 Zakona o opštim izborima. Međutim, 22. septembra, Centralna izborna komisija je morala da preinači svoju odluku o poništenju potvrda, nakon presude Vrhovnog suda da je član 29 neustavan. Na taj način je 87 kandidata dobilo dozvolu da nastavi svoje kandidature. Ovo je izazvalo novu zabrinutost mnogih međunarodnih i lokalnih posmatrača u pogledu integriteta kriterijuma prihvatljivosti, kao i političke nezavisnosti sudstva.

9. Krajem jula, prijavljeno je nekoliko slučajeva pretnji i zastrašivanja uperenih protiv srpskih kandidata koji nisu iz Srpske liste, pre podnošenja listi političkih stranaka Centralnoj izbornoj komisiji. Dana 26. i 28. jula, nepoznati počinioci spalili su jedno vozilo u severnoj Mitrovici, koje pripada predsedniku Građanske inicijative kosovskih Srba-Socijaldemokratske partije, Oliveru Ivanoviću, i još jedno vozilo u Zvečanu, koje pripada kandidatu za gradonačelnika Zvečana van

Srpske liste. Nakon podnošenja stranačkih lista, četiri kandidata za skupštine opština povukli su se iz izbora i javno obećali svoju podršku Srpskoj listi. Na početku kampanje za opštinske izbore 20. septembra, moj specijalni predstavnik je izdao saopštenje u kojem je naglasio važnost biranja predstavnika na demokratski i transparentan način, i pozvao sve lidere i stranke da obezbede da kampanja protekne bez zastrašivanja i prinude, i da glasačima omoguće da slobodno ostvare svoja prava.

10. Iako je sveukupna bezbednosna situacija na Kosovu ostala stabilna tokom ovog izveštajnog perioda, u osnovi su tenzije očigledne, naročito na severu. Dana 7. avgusta, u Zubinom Potoku, nepoznati počinioци bacili su eksplozivnu napravu u dvorište policijskog službenika, kosovskog Srbina, koji radi u odseku za narkotike u policijskoj stanici u severnoj Mitrovici, i uzrokovali materijalnu štetu na kući i tri vozila. U dva odvojena incidenta, jedan policijski službenik srpske nacionalnosti, koji u tom trenutku nije bio na dužnosti, fizički je napadnut u Zubinom Potoku, 7. avgusta, i još jedan u severnoj Mitrovici, 2. septembra. Policija još uvek nije identifikovala osumnjičene u ovim incidentima.

11. UNMIK je nastavio da blisko saraduje sa svim međunarodnim partnerima na terenu, kako bi se rešili problemi radikalizacije u kosovskom društvu i regrutovanja kosovskih stanovnika od strane terorističkih organizacija. Dana 13. avgusta, kosovski tužioци odredili su istražni zatvor za dva optuženika, osumnjičena za navodno činj enje krivičnih dela terorizma, uključujući nameru da se angažuju u stranim vojnim akcijama. Dvojicu osumnjičenih uhapsile su turske vlasti u pokušaju da ilegalno pređu tursku granicu sa Sirijom, 28. jula.

III. Sever Kosova

12. Političkim događajima na severu Kosova dominirala je šira dinamika vezana za formiranje nove vlade i nastupajuće opštinske izbore. Dominantan trend predstavljala je istaknutost političara iz redova kosovskih Srba, koje javno podržava Beograd, a koji su pozivali na učešće na kosovskim izborima pod zastavom Srpske liste.

13. Značajno je da je Centralna izborna komisija na Kosovu na kraju odlučila da ne uključi 1200 uslovnih glasačkih listića u konačne rezultate izbora za Skupštinu Kosova, uz obrazloženje da birači koji uslovno glasaju moraju da pokažu kosovska lična dokumenta, a ne isprave koje je izdala vlada srpskih institucija. Takvu odluku je zatim potvrdio Vrhovni sud Kosova, nakon žalbe koju je uložila Srpska lista. Ovo pitanje je postalo sporno na nekoliko lokacija na severu Kosova, gde su raseljeni birači koji poseduju samo srpske lične karte mogli da imaju značajan uticaj na rezultate izbora.

14. Dana 13. septembra, kosovska policija je izvršila raciju u kancelarijama srpskog Crvenog krsta širom Kosova, zbog sumnje da su vršene nesankcionisane aktivnosti prikupljanja informacija o lokalnom stanovništvu, što je na severu dovelo do fizičkog sukobljavanja. Prema rečima srpske organizacije Crvenog krsta, ove aktivnosti - koje podržava Vlada Srbije - predstavljaju ankete o kosovskim Srbima i drugim nevećinskim zajednicama, i potrebne su za planiranje socijalne pomoći. Za vreme trajanja racije u prostorijama Crvenog krsta u severnoj

Mitrovici, gomila ljudi se okupila ispred objekta da blokira kosovsku policiju, što je dovelo do povređivanja najmanje dvoje policijskih službenika.

15. Malo napretka je ostvareno u ponovnom otvaranju glavnog mosta u Mitrovici za saobraćaj vozila, u skladu sa sporazumom o slobodi kretanja preko mitrovačkog mosta, koji je postignut u okviru dijaloga pod okriljem Evropske unije 25. avgusta 2015. Gradonačelnik severne Mitrovice i dalje smatra da bi službe bezbednosti trebalo da pojačaju svoje prisustvo pre nego što on pristane na otvaranje mosta.

16. Dana 21. jula, Evropska unija je saopštila svoju odluku da otkáže planirani projekat pružanja finansijske pomoći od 7,8 miliona evra za izgradnju doma kulture i nove zgrade univerziteta u opštini Severna Mitrovica. U saopštenju izdatom tog istog dana, Specijalni predstavnik Evropske unije na Kosovu je objasnio da je ta odluka donesena tek nakon što Opština nije ispoštovala nekoliko produženih rokova za pripreme korake koji bi omogućili izgradnju. Gradonačelnik severne Mitrovice javno je kritikovao ovo saopštenje, uz tvrdnje da je odluka o ukidanju projekta povezana sa odlaganjem otvaranja glavnog mosta u Mitrovici.

IV. Normalizacija odnosa između Beograda i Prištine

17. Tokom ovog izveštajnog perioda, dijalog Prištine i Beograda uz posredovnanje Evropske unije nastavljen je na predsedničkom nivou, uz neformalne konsultacije između predsednika Tačija i predsednika Srbije Aleksandra Vučića, koje su održavane kako u Briselu tako i na marginama plenarne sednice Generalne skupštine u Njujorku.

18. Nakon jedne od takvih konsultacija, 31. avgusta u Briselu, Visoka predstavnik Evropske unije za spoljnu politiku i bezbednost saopštila je da su se stranke „dogovorile o završnim koracima za punu primenu Sporazuma o pravosuđu do 17. oktobra 2017”. Iako je nakon toga ostvaren napredak u primeni ovog dogovora, posebno u vezi sa zvaničnim naimenovanjem sudija, tužilaca i ostalog sudskog osoblja, ostale su bitne praznine, između ostalog i u vezi sa prevođenjem ključnih zakonskih propisa na srpski jezik, preuređenjem prostorija, bezbednosnim merama za osoblje u Mitrovici, kao i dobijanjem adekvatnih garancija iz Beograda koje se tiču prava na penziju i drugih prava srpskih sudija i tužilaca na Kosovu. Na kraju ovog izveštajnog perioda, nije bilo jasno da li će rok, 17. oktobar, biti ispunjen, iako su se sve strane složile da bi njegovo ispunjenje predstavljalo važan znak dobre volje za postizanje napretka u primeni postojećih sporazuma.

19. Još značajnije je da su politički akteri na obe strane naglasili važnost usmeravanja dijaloga na dublja pitanja. U ovom kontekstu, predsednik Vučić je nastavio svoju inicijativu za pokretanje “unutrašnjeg dijaloga” o pitanju Kosova, što, kako je pojašnjeno tokom intervjua za Radio-televiziju Srbije, 28. jula, ima za cilj unapređenje razgovora kako bi se pronašlo rešenje za pitanje Kosova. Nakon toga, u televizijskom obraćanju naciji, 12. septembra, Predsednik je zvanično najavio da će nova faza unutrašnjeg dijaloga početi u oktobru 2017, čiji će ishod definisati “odnos između Srbije i Kosova” i posledice koje će iz toga nastati za budućnost Srbije. Takođe je saopštio da je premijerki Ani Brnabić poverio zadatak da koordiniše institucionalizaciju procesa dijaloga i formiranje radne grupe sa širokom zastupljenošću, koja bi uključivala i članove vlade, opozicije, civilnog društva i verskih institucija.

20. Istovremeno, u julu, predsednik Tači je izjavio da je došlo vreme da se otvori nova faza dijaloga “koja bi dovela do potpune normalizacije odnosa između Beograda i Prištine”. Naglasivši da Kosovo treba zastupati “uz što je veći mogući konsenzus”, Predsednik je pozvao na stvaranje “tima jedinstva” koji bi zastupao kosovske institucije, političke stranke i civilno društvo u dijalogu pod okriljem Evropske unije. Slično ovome, u obraćanju povodom svoje inauguracije, 9. septembra, premijer Haradinaj, naglasivši da “dijalog sa Srbijom nema alternativu” i da uprkos “tragičnoj istoriji, ne možemo da promenimo činjenicu da smo susedi”, napomenuo je da bi dijalog trebalo “usmeriti na narod, a ne samo na političku elitu”. Zatim je pozvao na vođenje više unutrašnjih razgovora na Kosovu, koji bi uključili civilno društvo, medije i političku opoziciju. Predsednik Tači je takođe pozvao da Sjedinjene Američke Države budu uključene u završnu fazu dijaloga uz posredovanje Evropske unije. Na sastanku održanom 29. septembra sa potpredsednikom SAD Majklom Pensom, tokom zvanične posete Sjedinjenim Državama, predsednik Tači je naglasio da je učešće Sjedinjenih Država “odlučujuće za postizanje konačnog sporazuma, koji će biti primenljiv za obe strane”.

V. Povratak, pomirenje, odnosi između zajednica i kulturno nasleđe

21. Tokom ovog izveštajnog perioda, Kancelarija Visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR) zabeležila je ukupno 113 (61 žena, 52 muškaraca) pojedinačnih dobrovoljnih povrataka na Kosovo pripadnika nevećinskih zajednica. UNHCR procenjuje da ukupan broj interno raseljenih lica koja žive na Kosovu, na kraju septembra 2017, iznosi 16.418. Od toga, 54 odsto su Srbi, 42 odsto su Albanci, a 3 odsto su pripadnici zajednice Roma, Aškalija i Egipćana (ostali: 1 odsto). U međuvremenu je 31 osoba zatražila azil na Kosovu tokom ovog izveštajnog perioda, što ukupno iznosi 112 osoba. Kosovske institucije pružaju azilantima smeštaj, hranu, medicinsku pomoć i pristup školi za maloletnike, i ne ograničavaju im slobodu kretanja unutar Kosova.

22. Kosovske institucije su uložile značajne napore da poboljšaju pristup obrazovanju za pripadnike zajednica Roma, Aškalija i Egipćana. Treba napomenuti da je, 6. septembra, kosovsko Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije otvorilo konkurs za dodelu 500 stipendija na celom Kosovu za učenike srednjih škola iz ove zajednice za školsku 2017-2018. godinu.

23. UNMIK je nastavio da prati dešavanja u vezi sa promovisanjem i zaštitom verskog i kulturnog nasleđa. Nije primećen napredak u primeni presude Ustavnog suda Kosova, donesene u maju 2016, kojom se potvrđuje da su 23,5 hektara spornog zemljišta oko pravoslavnog manastira Visoki Dečani zakonska imovina ovog manastira. Nakon odbijanja opštinskih vlasti u Dečanima da upišu zemljište kao vlasništvo Manastira u skladu sa sudskom presudom, Manastir je pokrenuo to pitanje kod Opštinske katastarske kancelarije u Dečanima, koja radi u okviru Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje.

24. U julu, Srpska Pravoslavna Crkva je apelovala na vladu u Prištini da reši pitanje neplaćenog zakupa od novembra 2013, za prostorije koje pripadaju Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi, a koje koristi Agencija za borbu protiv korupcije. Budžet Agencije, koja direktno odgovara Skupštini Kosova, odobrava Skupština na godišnjem nivou, a potpomognut je i bespovratnim sredstvima koje dobija od Svetske banke.

25. U jednom pozitivnom dešavanju, Opština Peć je obeležila "Dan međuverške tolerancije", 21. septembra. Pod pokroviteljstvom Opštine, predstavnici različitih verskih zajednica okupili se se kako bi razgovarali o međuverškoj toleranciji, i tom prilikom se sastali i sa lokalnim stanovništvom da bi preneli poruke mira i tolerancije svim zajednicama.

26. Dana 4. oktobra, kosovsko Ministarstvo spoljnih poslova izdalo je saopštenje kojim je objavilo svoju odluku da se neće kandidovati za članstvo u UNESCO u 2017. Ujedno potvrđujući da članstvo u međunarodnim organizacijama ostaje prioritet za Kosovo, Ministarstvo spoljnih poslova u izjavi navodi da je odluka o odlaganju kandidature za UNESCO čisto "pragmatična" i da je donesena u bliskoj saradnji sa međunarodnim pomagačima Kosova.

27. UNMIK je nastavio da ulaže napore na unapređenju uravnotežene zastupljenosti polova u opštinskim institucijama, podstičući imenovanje kvalifikovanih kandidata u lokalnoj upravi. Treba napomenuti da u 36 od 38 kosovskih opština postoje službenici zaduženi za pitanje rodne ravnopravnosti.

VI. Vladavina prava i ljudska prava

28. U skladu sa odlukom koju je moj portparol saopštio 26. maja, ustanovljen je namenski fond za sprovođenje projekata pomoći, čiji će korisnici biti zajednice Roma, Aškalija i Egipćana u severnoj i južnoj Mitrovici i Leposaviću. UNMIK je razradio kategorije projekata kako bi rešio najneodložnije potrebe zajednica Aškalija, Egipćana i Roma na severu Kosova, naime infrastrukturu, pružanje usluga i sredstava za život, za čiju realizaciju je predviđen iznos od oko \$4,5 miliona. Uporedo s ovim, UNMIK i Odeljenje za mirovne operacije pokrenuli su inicijativu da o ovome obaveste i uključe predstavnike država članica u Prištini i Njujorku, kako bi prikupili finansijsku pomoć za Namenski fond. Pozivam države članice da daju svoj velikodušni doprinos Namenskom fondu, za koji do sada još nema obećanja o pomoći.

29. Dana 28. jula, predstavnici UNMIK-a i drugih međunarodnih organizacija, među kojima i OEBS-a, Evropske unije i Saveta Evrope, kao i civilnog društva, učestvovali su na koordinacionom sastanku na temu "Suočavanje s prošlošću", koji je organizovala i kojim je predsedavala Ambasada Švajcarske na Kosovu. Dana 4. avgusta, na četvrtom konsultativnom sastanku o osnivanju Komisije za istinu i poverenje, Kabinet Predsednika predstavio je nacrt predsedničkog dekreta o stvaranju pripremnog tima. Taj tim će činiti deset članova, među kojima će biti predstavnici civilnog društva i predstavnik Kabineta Predsednika. UNMIK i Kancelarija Visokog komesara Ujedinjenih nacija za ljudska prava su zatim Kabinetu Predsednika dostavili zajedničke komentare na nacrt dekreta. Peti konsultativni sastanak održan je 4. oktobra, na kojem je Kabinet Predsednika Kosova predstavio revidiran predlog za imenovanje članova pripremnog tima Komisije i saopštio da će pružiti finansijsku podršku radu tima u 2017. i 2018. godini. Od 15. oktobra, očekuje se usvajanje normativnog propisa za osnivanje Komisije za istinu i pomirenje.

30. Dana 31. jula, Predsednik Kosova je proglasio naimenovanje 53 novih sudija, među kojima 12 žena. Međutim, kosovski pravosudni sistem i dalje ima visoku stopu upražnjenih radnih mesta, što negativno utiče na efikasnost i uspešnost sudstva: procenjuje se da trenutno postoji zaostatak od približno 350.000 nerešenih predmeta.

31. Rodno zasnovano nasilje ostaje značajan izazov za Kosovo; prema anketi koju je 2015. sprovedla Mreža žena Kosova, 68 odsto žena na Kosovu pretrpelo je neki vid nasilja u porodici. Treba napomenuti da je, 21. avgusta, Apelacioni sud povećao zatvorsku kaznu jednom zatvoreniku, osuđenom za teško ubistvo svoje supruge, sa 12 na 17 godina. Ovaj slučaj je privukao veliku medijsku pažnju i naveo organizacije civilnog društva da organizuju proteste zbog male zatvorske kazne koju je u prvostepenom postupku odredio Osnovni sud u Prizrenu.

32. Dana 19. jula, Osnovni sud u Prištini proglasio je krivim petoro optuženih u ponovljenom postupku u predmetu "Badovci", zbog pokušaja podsticanja na teroristički akt. Prema navodima Tužilaštva, ova grupa je imala nameru da na internetu objavi video prilog o ISIS-u. Sud je smanjio kaznu izrečenu optuženima, sa ukupnih 49 na 12,5 godina zatvora.

33. Dana 22. avgusta, Osnovni sud u Prištini oslobodio je iz pritvora četvoricu pripadnika opozicione stranke Samoopredeljenje (Vetëvendosje), koji su optuženi da su počinili terorističke akte bacanjem eksplozivnih naprava na zgradu Skupštine, 4. avgusta 2016. Njihovo oslobađanje usledilo je nakon smrti jednog pripadnika stranke Samoopredeljenje u pritvoru u Prizrenu. Sva četvorica optuženih se trenutno nalaze u kućnom pritvoru.

34. Suđenje Zoranu Vukotiću počelo je u Osnovnom sudu u Mitrovici, 26. septembra. U aprilu, Specijalno tužilaštvo Kosova podiglo je optužnicu protiv optuženog za ratne zločine nad civilnim stanovništvom, nakon njegovog izručenja iz Crne Gore, na osnovu međunarodne poternice koju je izdao UNMIK na zahtev kosovskih vlasti.

35. Kao nastavak Okruglog stola o nestalim licima u Ženevi, kojim je kopredsedavao moj specijalni predstavnik, Resursni centar za nestala lica, kojeg finansira UNMIK, organizovao je, 23. avgusta, konferenciju o izazovima u identifikaciji posmrtnih ostataka. Učesnici su istakli potrebu rešavanja pitanja navodne pogrešne identifikacije nestalih lica i preporučili da kosovska vlada osnuje operativni tim koji bi se bavio tim pitanjem. U vezi sa istom temom, UNMIK je snimio 13-minutni dokumentarni film “Nešto i dalje nedostaje”, da obeleži Međunarodni dan žrtava prisilnih nestanaka, 30. avgusta. Dokumentarac, koji je emitovan na dva vodeća televizijska kanala na Kosovu, ističe nastojanja lokalnih udruženja porodica nestalih lica da utvrde sudbinu svojih nestalih srodnika, istovremeno gradeći poverenje između zajednica.

36. Uspešna primena strategije i akcionog plana Kosova o teškom i organizovanom kriminalu, uključujući trgovinu drogom, trgovinu ljudima i ostale vidove kriminala, i dalje je veliki izazov, između ostalog i zbog ograničenih novčanih sredstava izdvojenih za rad pravosuđa na Kosovu. Značajno je da iznos dodeljen za rad sudova i tužilaštva u 2017. godini predstavlja 1,45 odsto ukupnog budžeta vlade. Pozitivno je da je, 18. septembra, novi ministar pravde doneo administrativno uputstvo kako bi se olakšala primena Zakona o upravljanju zaplenjenom i oduzetom imovinom, ključnog zakonskog propisa za bolje rešavanje teškog i organizovanog kriminala.

37. Na panel-diskusiji koju je organizovala grupa nevladinih organizacija, 9. oktobra, predsednik Tači je osporio zakonitost Specijalizovanog suda, nazvavši ga “monoetničkim sudom koji će narušiti napore na pomirenju”. Tome je dodao da je pristao na njegovo uspostavljanje ne zato što veruje da će to biti pravičan sud, već zato što je međunarodna zajednica obećala “viznu liberalizaciju, osnivanje vojske Kosova i pomoć u dobijanju članstva u međunarodnim organizacijama, uključujući članstvo u Unesku i Savetu Evrope”. Ove tvrdnje je demantovalo više predstavnika međunarodne zajednice u Prištini.

VII. Žene, mir i bezbednost

38. UNMIK je nastavio da prati dešavanja u vezi sa procesom priznavanja i verifikacije statusa žrtava seksualnog nasilja u oružanom sukobu. Dana 22. septembra, Vlada Kosova usvojila je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Kosova za 2017, koji sadrži odluku da se izdvoji 200.000 evra za podršku udruženjima koja se bave pitanjem žrtava seksualnog nasilja vezanog za ratne sukobe. Na zasedanju vlade, 23. septembra, Ministar finansija je saopštio da će rok za verifikaciju statusa žrtava seksualnog nasilja u ratnom sukobu biti skraćen sa pet godina na pet meseci, kako bi se navodno ubrzala isplata preživelim žrtvama.

Međutim, postoji ozbiljan razlog za zabrinutost da će skraćivanje roka dovesti do toga da mnogi slučajevi ne budu procesuirani.

39. Mreža žena Kosova, zajedno sa entitetom UN žene, podržala je preživjele žrtve seksualnog nasilja u ratnom sukobu, kroz projekat “Podrška ženama koje su preživjele seksualno nasilje”, kojim je obezbeđeno 58 isplata manje novčane pomoći za žene žrtve nasilja, radi njihovog ekonomskog osnaživanja i psihosocijalne podrške. Očekuje se da preko 100 žena koje su preživjele nasilje ima koristi od ovog projekta, koji se završava u decembru 2017. godine. Pored toga, od 29. do 31. avgusta, Kosovski institut za javnu upravu i UN Žene obezbedili su obuku za članove vladine Komisije za priznavanje i verifikovanje statusa preživelih žrtava seksualnog nasilja tokom rata na Kosovu. Naglasak obuke bio je na mandatu Komisije, sigurnom postupanju s informacijama i najboljim praksama u prepoznavanju seksualnog nasilja u oružanim sukobima.

40. Dana 14. septembra, premijer Haradinaj prisustvovao je događaju na kom je pokrenuo iznošenje komentara na Zakon o rodnoj ravnopravnosti, u cilju pojašnjenja nejasnoća u zakonu i podsticanja njegove primene. Premijer je tom prilikom izrazio žaljenje zbog nedovoljne zastupljenosti žena u vladi i obećao da će ostati posvećen unapređenju rodne ravnopravnosti.

41. Pored nedovoljne zastupljenosti i učešća žena u organima vlasti i politici, u zaključku nedavnog izveštaja Instituta GAP za nepredne studije na Kosovu navodi se da je zastupljenost žena u odborima javnih preduzeća i nezavisnih agencija na Kosovu veoma slaba (između 15 i 16%), i preporučuje se uvođenje sistema kvota kako bi se povećala zastupljenost žena. Ministar za privredni razvoj, koji je bio prisutan na predstavljanju izveštaja, izrazio je svoju posvećenost većoj zastupljenosti žena u javnim preduzećima.

VIII. Partnerstvo i saradnja

42. Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, UNMIK je nastavio da se angažuje na svim nivoima vlade, naročito sa lokalnim samoupravama, kroz različite inicijative, a u cilju unapređenja izgradnje poverenja između zajednica i zaštite ljudskih prava. U sklopu toga, moj Specijalni predstavnik je nastavio sa posetama svim opštinama na Kosovu. Misija je takođe podržala dva sastanka pokrenuta od strane lokalnih vlasti o jačanju postojećih pravnih mehanizama za zaštitu i unapređenje prava zajednica.

43. Misija je nastavila da aktivno ohrabruje saradnju između zajednica. U tom duhu, u nekoliko opština primenjeni su participativni pristupi u lokalnim samoupravama: u etnički mešovitim područjima u opštinama Gračanica, Oraovac, Peć, Ranilug, Đakovica, Gnjilane i Prizren, održane su javne rasprave o procesu planiranja budžeta za 2018. godinu. Osim toga, 8. septembra 2017. godine, oko 40 kosovskih Srba i Albanaca - preduzetnika iz istočnog Kosova, okupilo se u Gnjilanu na Regionalnom jesenjem sajmu preduzetništva u cilju postizanja međusobne poslovne saradnje.

44. UNMIK nastavlja da pruža usluge overe dokumenata. Ukupno je obrađeno 606

dokumenata tokom ovog izveštajnog perioda, od čega se 340 odnosi na penzije i 266 na građanski status, poput dokumenata koji se odnose na srednjoškolsko obrazovanje, univerzitetske diplome i izvode iz matičnih knjiga venčanih, rođenih i umrlih. UNMIK je takođe nastavio da posreduje u održavanju saradnje između kosovskih vlasti i Međunarodne kriminalističko-polijske organizacije (INTERPOL). Tokom izveštajnog perioda, UNMIK je primio 30 zahteva za raspisivanje međunarodnih poternica; četiri crvene poternice su raspisane, dok je šest poništeno. Od 26. do 29. septembra, UNMIK je prisustvovao 86. Generalnoj skupštini INTERPOLA u Pekingu, u Kini. Pre Generalne skupštine, Kosovo je povuklo svoju aplikaciju za učlanjenje u INTERPOL.

IX. Zapažanja

45. Pozdravljam napore kosovskih institucija da održe mirno okruženje tokom poduzetog perioda političke nesigurnosti koja je usledila nakon parlamentarnih izbora održanih 11. juna. Novoj vladajućoj koaliciji želim uspeh u rešavanju širokog spektra neodložnih izazova sa kojima se Kosovo suočava i radu na rešavanju pitanja osnovnih potreba stanovništva Kosova.

46. Izgradnja kapaciteta i delotvornih institucija predstavlja izazov za Kosovo i njegove međunarodne pomagače tokom dužeg vremena. Uprkos odlučnim naporima, vremenom je došlo do porasta frustracija među biračima, što se ogleda u rezultatima junskih izbora. Bez obzira na odnos snaga, stranke i njihovi lideri dele zajedničku odgovornost. UNMIK će nastaviti da podržava napore ka postizanju dugoročnog mira i stabilnosti na Kosovu.

47. Održivi napredak u normalizaciji odnosa između Beograda i Prištine predstavlja važnu komponentu u postizanju ovih ciljeva. Politički dijalog Prištine i Beograda, uz posredovanje Evropske unije, iziskuje nepokolebljivu posvećenost, uz napomenu da je sprovođenje sporazuma potpisanih 2013. godine često odlagano. Sporazumi na visokom nivou, stari i novi, jedino imaju smisla ukoliko uživaju široku podršku i delovanje obeju strana.

48. UNMIK je duži niz godina posvećen pružanju podrške nastojanjima Evropske unije da unapredi politički dijalog. Konkretnije, Misija je bila angažovana na izgradnji poverenja između zajednica na Kosovu, što direktno dopunjuje napredak u političkim razgovorima. Uspeh napora Misije na nivou zajednice, međutim, zavisi od toga da li pomenuti razgovori idu u korak sa praktičnom realnošću na terenu.

49. Kako je prethodno navedeno, vladavina prava i njegova nepristrasna primena su ključni za napredak. Sa uvažavanjem ističem napore kosovskih institucija da se uhvate u koštac sa brojnim izazovima sa kojima se suočava interni sistem pravosuđa i da obezbede pravdu u cilju postizanja trajnog mira. Pozivam političke lidere Kosova da budu oprezni u svojim saopštenjima za javnost o mehanizmima međunarodne pravde, posebno u pogledu Specijalizovanih komora, što predstavlja kamen temeljac za obezbeđivanje pravde za žrtve prošlog sukoba.

50. Takođe želim da ponovim svoj poziv zemljama članicama da podrže Namenski fond

osnovan u skladu sa preporukama Savetodavne komisije za ljudska prava. Njihova velikodušna podrška će umnogome doprineti rešavanju najhitnijih potreba pogođenih zajednica.

51. Zahvalan sam svom Specijalnom predstavniku, Zahiru Taninu, kao i Misiji u globalu, na stalnom angažovanju sa ključnim liderima i akterima i koordinisanim naporima da se izgradi veće poverenje između zajednica i ostvari napredak i dugoročna stabilnost na Kosovu i u regionu. Kapaciteti UNMIK-a su i dalje na raspolaganju svim partnerima koji doprinose pomenutim ciljevima.

52. U zaključku, ponovo ističem svoju zahvalnost agencijama Ujedinjenih nacija, fondovima i programima na terenu, na njihovoj dragocenoj saradnji sa UNMIK-om, kao i dugogodišnjim partnerima Ujedinjenih nacija na Kosovu, uključujući KFOR-u, Evropskoj uniji i OEBS-u.

Aneks I

Izveštaj Visokog predstavnika Evropske unije za spoljnu i bezbednosnu politiku Generalnom sekretaru o aktivnostima Misije Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu od 16. jula do 15. oktobra 2017. godine

1. Rezime

Dana 26. septembra održan je sastanak Zajedničkog koordinacionog odbora za vladavinu prava (ZKOVP). ZKOVP predstavlja koordinacioni mehanizam između kosovskih institucija, Specijalnog predstavnika Evropske unije/EU kancelarije na Kosovu (EUSR/EUO) i EULEKS-a. Na sastanku je predstavljen Izveštaj o napretku u sprovođenju Kompakt sporazuma, kojim je obuhvaćen napredak ostvaren između jula 2016. i juna 2017. godine, koji naglašava da su kosovske institucije za vladavinu prava preuzele veću odgovornost u samostalnom izvršavanju svojih funkcija. Ipak, takođe je naglašeno da relevantne kosovske institucije moraju da pojačaju svoje napore u pogledu rešavanja preostalih izazova u oblasti vladavine prava, uključujući i ključnih pitanja političkog uplitanja i korupcije.

Dijalog na visokom nivou pod okriljem EU održan 31. avgusta 2017, odredio je 17. oktobar 2017. godine za datum integracije srpskih sudija, tužilaca i sudskog osoblja u kosovski sistem. U tom kontekstu, EULEKS nastavlja da pruža podršku Sudskom i Tužilačkom savetu u najvećoj mogućoj meri kako bi ispunili svoje obaveze. Ostvaren je napredak izdavanjem Administrativnog uputstva od strane Ministarstva unutrašnjih poslova o kriterijumima za dodelu državljanstva u skladu sa Briselskim sporazumom.

Aktivnosti EULEKS-a

2.1 Izvršni odsek

Ratni zločini

Dana 18. avgusta, veće u sastavu jednog lokalnog sudije i dvoje sudija EULEKS-a u Vrhovnom sudu (VS) objavilo je presudu u predmetu ratnog zločina “Drenica 2”, odbacujući zahteve branioca i tužilaštva za zaštitu zakonitosti. VS je time potvrdio kaznu od šest godina zatvora trojici optuženih i kaznu od tri godine zatvora šestorici drugih optuženih, koja je izrečena od strane Apelacionog suda (AS).

Dana 26. septembra, veće EULEKS sudija u Osnovnom sudu u Mitrovici (OS) započelo je glavni pretres protiv Zorana Vukotića u predmetu “Vukotić I”. Optuženi je izručen iz Crne Gore i optužen je za ratne zločine protiv civilnog stanovništva na Kosovu.

Veće u sastavu EULEKS sudija u OS u Mitrovici nastavilo je sa suđenjem u predmetu ratnog zločina protiv Olivera Ivanovića. U februaru 2017. godine, Apelacioni sud je poništio prethodnu presudu OS u Mitrovici, kojom je optuženi osuđen na kaznu od devet godina zatvora i vratilo predmet na ponovno suđenje.

Organizovani kriminal i korupcija

Sudije EULEKS-a, u zajedničkim većima sa lokalnim sudijama, nastavili su sa suđenjem u drugim predmetima organizovanog kriminala, uključujući predmetima “MTPT” i “Naser Keljendi” u Osnovnom sudu u Prištini.

Dana 15. avgusta, veće u sastavu jednog lokalnog sudije i dvoje sudija EULEKS-a u OS u Prištini započelo je glavni pretres protiv jednog optuženog u predmetu “Medicus” koji se odnosi na trgovinu ljudskim organima.

Druga teška krivična dela

Dana 3. oktobra, veće EULEKS sudija u Osnovnom sudu u Mitrovici započelo je ponovno suđenje u predmetu protiv dva lica optužena za zloupotrebu službenog položaja ili ovlašćenja i prevaru na položaju.

Izgradnja kapaciteta

U julu, tri službenika za vezu Jedinice kosovske policije (KP) za međunarodnu saradnju u oblasti sprovođenja zakona (ILECU) i dva službenika za vezu EULEKS-a, učestvovali su u trodnevnoj studijskoj poseti glavnom štabu Europol-a u Hagu, koja je bila usredsređena na povećanje izvršnih kapaciteta KP ILECU i operativnih mogućnosti koje se odnose na međunarodnu policijsku saradnju. Studijska poseta je organizovana u okviru projekta, sprovedenog i finansijski podržanog od strane EULEKS-a, koji ima za cilj da ohrabri KP u usvajanju najboljih evropskih praksi u borbi protiv transnacionalnog organizovanog kriminala.

Institut za sudsku medicinu

EULEKS je nastavio da radi na obdukciji i kliničkom ispitivanju nedovršenih predmeta, kao i na ponovnom spajanju posmrtnih ostataka. Dana 23. avgusta, EULEKS je prisustvovao Konferenciji o pitanju nestalih lica u Prištini, koju je organizovao Resursni centar za nestala lica i podržala Britanska ambasada u Prištini, kako bi bili predstavljeni obnovljeni naponi EULEKS-a da se ponovo otvore prethodno zaključeni predmeti. Ishod ukupnih napora EULEKS-a je uspešna identifikacija više nestalih lica. EULEKS je takođe apelovao na porodice nestalih lica da podnesu uzorke DNK. Za više od 100 lica sa liste nestalih lica ne može biti urađena DNK identifikacija zbog nedostatka referentnih uzoraka.

EULEKS je izvršio ekshumaciju groba na području Mitrovice, što je dovelo do identifikacije jednog lica. Misija je takođe izvršila ekshumaciju ljudskog tela otkrivenog tokom procene lokacije u Iglarevu (opština Klina). Sumnja se da telo pripada žrtvi ubijenoj tokom sukoba na Kosovu. Dalje ekshumacije su sprovedene u Prizrenu i Kosovu Polju, kao i u selu Domaj. EULEKS je takođe izvršio procenu lokacije u Zubinom Potoku. Posmrtni ostaci četvoro Srba su sahranjeni u Prizrenu uz odobrenje tužioca i porodica žrtava.

Imovinska prava

Žalbeno veće Kosovske agencije za imovinu nije dobilo nove zahteve i donelo je odluku po 19 zahteva, dok 246 zahteva još čeka na odluku Veća

U periodu od 16. jula do 12. oktobra 2017. godine, Posebna komora Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na privatizaciju donela je 563 odluka u prvostepenim predmetima sudskog veća i zaključila 96 predmeta na nivou žalbenog veća.

2.2 Odsek za jačanje

Tokom 7. i 8. jula, Ministarstvo pravde održalo je sednice radnih grupa za razmatranje Krivičnog zakonika i Zakonika o krivičnom postupku, uz dodatne sednice održane 14. i 15. jula, kao i 22. i 23. i 29. i 30. septembra. Prošle godine, zajedno sa EUSR/EUO, EULEKS je već obezbedio stručno savetovanje u vezi oba Zakonika kroz Mehanizam revizije zakonodavstva.

Dana 3. avgusta, EULEKS je prisustvovao sednici Komisije za normativna pitanja Tužilačkog saveta Kosova (TSK) o usvajanju amandmana na uredbu o postupcima izbora, imenovanja, ocenjivanja, suspenzije i razrešenja predsednika sudova i nadzornih sudija. Pomenuto je u skladu sa odlukom Ustavnog suda, koji je poništio prethodni izborni postupak, i ustanovio da mehanizam koji primenjuje TSK oko imenovanja kandidata na mesto predsednika Vrhovnog suda (VS) i predsednika Apelacionog suda nije u dovoljnoj meri garantovao jednak, zasnovan na zaslugama, transparentan i otvoren proces glasanja. EULEKS i EUSR, u saradnji sa drugim partnerima, su u prethodnom periodu radili sa TSK kako bi poboljšali relevantnu uredbu ovog Saveta. Ipak, nakon što je EULEKS propratio ponovljeni proces glasanja, procenjeno je da ni izboru predsednika nije prethodila suštinska rasprava o pogodnosti kandidata za taj položaj. Opravdanost odluka Saveta o izboru nije bila

dovoljno obrazložena, što ne mora nužno da se odražava na kvalitet izabranih kandidata. Sa pozitivne strane, 10. avgusta imenovan je novi direktor Sekretarijata TSK, u potpunosti u skladu sa važećim propisima.

Uprkos značajnim naporima i sredstvima uloženim od strane norveške vlade, Informacioni sistem za upravljanje predmetima, softver koji je razvijen za praćenje i obezbeđivanje lakšeg pristupa svim vrstama predmeta i odgovarajućim informacijama o postupcima, najverovatnije neće postati operativan u sudovima i tužilaštvima pre isteka krajnjeg roka projekta - juna 2018. godine. Pomenuto predstavlja smetnju po efikasnost i transparentnost sudskih postupaka.

Dana 16. avgusta, vršilac dužnosti generalnog direktora (GD) Kazneno-popravne službe Kosova (KPSK) napadnut je od strane maskiranih lica ispred svog stana u Prištini. Vršilac dužnosti GD KPSK pretrpeo je telesne povrede zbog kojih je nekoliko dana morao da provede u bolnici. Istraga je u toku i dva osumnjičena lica su identifikovana, ali se i dalje nalaze u bekstvu. Ovaj napad je snažno uticao na rukovodstvo KPSK, naročito na rukovodioce KPSK koji su težili da rade na stručan način i odupru se neprimerenom pritisku. EULEKS prati i nadgleda ovaj slučaj.

Dana 15. septembra, Ministarstvo javne uprave ponovo je oglasilo upražnjeno radno mesto za GD KPSK-a. Prethodni izborni postupak za to mesto u julu je poništilo Ministarstvo pravde. EULEKS je izrazio zabrinutost u pogledu transparentnosti i kriterijuma odabira i pažljivo će pratiti novi izborni postupak.

Dana 14. i 21. septembra, Odbor za uslovni otpust TSK-a je dvojici zatvorenika dodelio uslovni otpust. EULEKS je izrazio svoju zabrinutost zbog pomenutih odluka. Protiv jednog od ovih zatvorenika vodi se otvorena istraga zbog zloupotrebe uslova pritvora tokom hospitalizacije.

Dana 28. septembra, OS u Prizrenu je za dva meseca produžio pritvor kosovskom Srbinu koga je, u avgustu, u blizini Suve Reke, uhapsila kosovska policija po optužbi za ratne zločine. EULEKS pažljivo prati slučaj, uz napomenu da su se kosovske vlasti do sada prema slučaju ophodile shodno relevantnim pravilima i propisima. EULEKS je takođe podržao srpske kolege u pogledu njihovih zahteva za pomoć na ovom predmetu u skladu sa svojim mandatom.

Postoji nedovoljan broj kazneno-popravnog osoblja u Zatvoru visoke bezbednosti u (ZVB) u Podujevu, nakon poništavanja oglasa za upražnjena radna mesta za 60 novih radnika ZVB-a i deset za pritvorni centar u Gnjilanu, iako je postupak zapošljavanja skoro završen. Pored toga, izabrano je sedam službenika koji će pohađati studije na Kosovskoj Akademiji za Javnu Bezbednost. To će prouzrokovati značajne teškoće za ZVB da upravlja trenutnim brojem zatvorenika, pogotovo uzimajući u obzir različite kategorije zatvorenika.

Transparentni postupci zapošljavanja i dalje predstavljaju problem za KPSK. Ministarstvo pravde je opravdalo pomenuta poništavanja navodeći da postoji manjak sredstava. U svetlu naznaka političkog uplitanja u vezi sa ukidanjem drugih važnih pozicija na visokom nivou, poput direktora KPSK Uprave za operacije i bezbednost i generalnog direktora KPSK, EULEKS pažljivo prati pomenuta dešavanja.

Dana 15. septembra, zvanično je otvoren Vaspitno-popravni centar (VPC) u Lipljanu. Novi centar će raditi kako bi se ohrabrila rehabilitacija i reintegracija mladih prestupnika i sprečilo ponavljanje prekršaja. EULEKS podržava i prati pomenuti proces.

Na osnovu Zakona o maloletničkom pravosuđu, svi maloletnici koji služe kaznu ‘vaspitne mere’ moraju biti premešteni u VPC. Međutim, zaključno sa 20. septembrom, 13 maloletnika i dalje služi kaznu ‘vaspitne mere’ u Kazneno-popravnom centru u Lipljanu, jer se smatraju previše opasnim za premeštaj. Kako bi ispunio uslove Zakona o maloletničkom pravosuđu, EULEKS je predložio KPSK da sprovede procenu rizika i, ako se pokaže potrebnim, zahteva od nadležnih sudova da izmeni odluku Vaspitne mere u skladu sa članom Zakona o maloletničkom pravosuđu.

Što se tiče Regionalne uprave policije (RUP) u Severnoj Mitrovici, procena EULEKS-a o istragama o nepropisnom radu policije pokazuje da ishod nadgledanih slučajeva i dalje nije zadovoljavajući.

Policijski inspektorat Kosova (PIK) je završio svoju istragu o svih 59 policijskih službenika optuženih za zloupotrebu položaja ili službenog ovlašćenja i uzimanja mita za neizdavanje saobraćajnih kazni. Kao rezultat toga, 57 njih je otpušteno, dok se protiv dvoje još uvek vodi istraga. Nakon četvoromesečne istrage, uz korišćenje prisluškivača i skrivenih kamera, PIK je tokom jedne operacije, u decembru 2016. godine, pritvorio 59 službenika KP (35 kosovskih Albanaca, 23 kosovskih Srba, jednog kosovskog Bošnjaka) iz uprava Mitrovica sever, Mitrovica jug, Prizren i Jedinice saobraćajne policije.

Nacrti novog Zakona o azilu i Zakona o strancima su završeni. Prvi je spreman da bude podnesen lokalnim vlastima na odobrenje, dok će drugi biti prosleđen Ministarstvu finansija i Ministarstvu za evropske integracije na procenu. EULEKS je obezbedio opsežne komentare i savetovanje kod oba nacrti.

Dana 6. septembra, EULEKS je prisustvovao trećem tromesečnom sastanku Inicijative za južnu granicu (IJG), pod pokroviteljstvom Programa za kontrolu izvoza i graničnu bezbednost (EXBS), na kojem su, u Prištini, domaćini bili Granična policija Kosova i Carina Kosova. EULEKS tesno saraduje sa EXBS na nekoliko projekata kako bi bile unapređene operacije granične bezbednosti Kosova, uključujući u razmeni informacija, zajedničkoj obuci, zajedničkoj analizi rizika i prekograničnoj saradnji.

EULEKS je učestvovao na dvodnevnom seminaru, održanom u Podgorici i Plavu (Crna Gora) 19. i 20. septembra, sa fokusom na “Razmenu najboljih praksi” i stvaranje Trilateralnog centra za policijsku saradnju (CPS) Kosova, Albanije i Crne Gore. Osnivanje i razvoj Trilateralnog centra za

policijsku saradnju u Plavu je u samom središtu nastojanja EULEKS-a koja imaju za cilj razvoj Nacionalnog centra za upravljanje granicom (NCUG) na Kosovu, kao i pokušaj da se obezbedi usvajanje najboljih praksi trenutno u primeni.

Dana 7. jula, nacionalni koordinator za integrisano upravljanje granicom (IUG-NK) formalno je odobrio revidirani Akcioni plan IUG (2013-2018). EULEKS je dao značajan doprinos Planu i nastavlja da pruža podršku njegovoj implementaciji. U okviru postupka revizije, IUG-NK je osnovao novu multi-agencijsku jedinicu, koja će biti odgovorna za nadgledanje sprovođenja aktivnosti naznačenih u Planu. EULEKS u potpunosti podržava ovu inicijativu, koja je u skladu sa Akcionim planom IUG od sedam tačaka, čiji je nacrt izradio EULEKS a odobrio Ministar unutrašnjih poslova (MUP). U pogledu zajedničkih prelaza između Kosova i Srbije, duh saradnje između dve postavke vlasti je veoma dobar, iako je došlo do zastoja u pogledu ukupnog razvoja.

Dana 17. jula, u sklopu Dijaloga pod okriljem EU, a u vezi sa sprovođenjem Tehničkog protokola IUG, EULEKS je donirao dva kontejnera koji će biti korišćeni na zajedničkom prelazu (ZP) Končulj/Bela Zemlja. Donacija pomenutih kontejnera će značajno poboljšati kapacitete obe postavke vlasti kako bi na efikasniji način bio omogućen protok komercijalnog teretnog saobraćaja kroz ZP.

Nakon što je 10. januara propušten poslednji rok za integraciju pravosuđa na severu, tokom poslednje runde dijaloga, održane 31. avgusta u Briselu, ostvaren je napredak, pošto je 17. oktobar određen kao datum za sprovođenje Sporazuma o pravosuđu. EULEKS je podržao SSK i Tužilački savet Kosova (TSK) u ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz sporazuma. Ostvaren je delimičan napredak u vezi sa dogovorima o finalizaciji Sporazuma o slobodi kretanja, uz primenu 'režima nalepnica' – koji je zamenio režim registarskih tablica PROBA dvema nalepticama koje prekrivaju akronime "RKS" i "SRB" i grbove na pomenutim registarskim tablicama – uz priznavanje starijih dokumenata o građanskom statusu i vozačkih dozvola.

3. Ostala ključna pitanja

Ništa značajno za izveštaj.

Aneks: Specijalizovana veća i Specijalizovano tužilaštvo Kosova

Od kada su postala sudski operativna, 5. jula, nakon usvajanja Pravilnika o postupku i dokazima Specijalizovanih veća, Specijalizovana veća su nastavila rad na izradi internih normativnih dokumenata relevantnih za vršenje sudskih funkcija.

Dana 21. jula, instaliran je elektronski sistem upravljanja sudskim predmetima. Sistem obezbeđuje podršku efikasnom upravljanju sudskim aktivnostima i svi podnesci Specijalizovanih veća uključeni su u ovaj sistem. Renoviranje budućih prostorija Specijalizovanih veća Kosova se takođe nastavlja i ispoštovani su svi rokovi projekata.

Dana 25. avgusta, na internet stranici Specijalizovanih veća, na sva tri zvanična jezika Specijalizovanih veća Kosova, objavljeni su Pravilnik o postupku i dokazima Specijalizovanih veća, uključujući i Pravilnik o postupku Specijalizovanog veća Ustavnog suda.

Specijalizovana veća nastavljaju da obezbeđuju čvrst okvir upravljanja u cilju pravilnog funkcionisanja Specijalizovanih veća, uključujući i izdavanjem smernica o zaštiti poverljivosti i integriteta podataka, i razradom odredaba koje se odnose na postupak preispitivanja administrativnih odluka. Dana 11. septembra, predsednik Specijalizovanih veća usvojio je Pravilnik o postupku za žalbe osoblja, kojim se regulišu žalbe članova osoblja na administrativne odluke Sekretara, kao i disciplinske odluke Sekretara Specijalizovanog tužioca i obezbeđuje članovima osoblja interni postupak pred Sudijom za žalbe osoblja.

Specijalizovana veća nastavljaju da se angažuju sa medijima i civilnim društvom, kao i da sprovede aktivnosti usmerene na podizanje svesti na Kosovu i u Hagu. Tokom 15. i 16. septembra, u Nirnbergu je održan kolokvijum za sudije Specijalizovanih veća, čiji je domaćin bila Međunarodna akademija nirnberških principa, a gde su sudije učestvovala u stručnoj raspravi o najnovijim dešavanjima iz oblasti međunarodnog krivičnog prava i međunarodnog humanitarnog prava.

Specijalizovano tužilaštvo, koje se nalazi u Hagu, nastavlja sa radom na istrazi o navodima sadržanim u izveštaju Parlamentarne skupštine Saveta Evrope, iz januara 2011. godine, o nehumanom postupanju prema ljudima i nezakonitoj trgovini ljudskim organima na Kosovu. U tom smislu, angažuje se sa relevantnim državama, pojedincima, žrtvama i grupama. Neophodna je pomoć pravosudnih organa i organa za sprovođenje zakona u Beogradu i Prištini, kao i Evropskoj uniji i široj međunarodnoj zajednici. Specijalizovanom tužilaštvu je potrebno neprestano angažovanje i puna podrška međunarodne zajednice i pojedinačnih država u svim aktivnostima tužilaštva. Specijalizovano tužilaštvo je posvećeno ispunjavanju svog mandata na najdelotvorniji način i u najkraćem mogućem roku bez ugrožavanja kvaliteta ili kredibiliteta svog rada.

Aneks II

Sastav i brojčano stanje policijske komponente Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu

(na dan 15. oktobra 2017)

<i>Država</i>	<i>Broj</i>
Bugarska	1
Estonija	1
Finska	1
Nemačka	1
Mađarska	2
Ruska Federacija	1
Turska	1
Ukupno	8

Sastav i brojčano stanje vojne komponente za vezu Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu

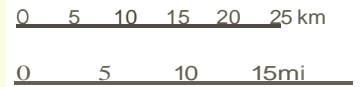
(na dan 15. oktobra 2017)

<i>Država</i>	<i>Broj</i>
Poljska	1
Češka Republika	2
Republika Moldavija	1
Rumunija	1
Turska	1
Ukrajina	2
Ukupno	8

UNMIK

October 2017

- Operational boundary
- International boundary
- National capital
- Republic capital or provincial capital
- Town, village
- Mountain pass
- Major road
- Secondary road

UNMIK HQ
 Military Liaison Component HQ
 Military Liaison Team
 UNMIK perimeter of operations

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.